

PARAULES DE VIDA

Record, esperança, pregària

Aquests dies són especialment significatius per als cristians i, fins i tot, per a molts que, encara que no tinguen una vinculació forta amb l'Església, conserven les arrels de la nostra cultura cristiana. La celebració de la Solemnitat de Tots Sants i la Commemoració dels Fidels Difunts constitueixen una ocasió per recordar aquelles persones que ens han estimat i a les quals hem estimat i que ja han acabat el pelegrinatge de la vida per aquest món. El signe més visible d'aquest record és la visita que fem als cementiris on reposen els seus cossos en espera de la resurrecció.

El record dels éssers estimats no té com a finalitat avivar el dolor de la separació. Certament, l'amor d'una persona a la que volíem deixa un buit en la nostra vida que, en una perspectiva humana, ningú no pot omplir, perquè cadascú és insubstituïble en allò que significa per a nosaltres. Però el record ha d'estar marcat per la gratitud a Déu per tot el que ens ha donat per mitjà d'elles: hem de donar gràcies perquè gràcies a aixes persones estimades hem tingut una experiència humana del que és i significa l'amor de Déu.

Els cristians, a més, hem d'agrair també el testimoni de la fe que ens han deixat. No sabem com seria la nostra fe si no haguéssim tingut el seu exemple. Possiblement Déu ens

hauria portat al coneixement de Jesús per altres camins que no imaginem. També ens podria haver passat el mateix que a persones que no han tingut un testimoni de fe proper i, potser, la fe no seria important en la nostra vida. Hem d'agrair a Déu el testimoni d'aquelles persones que, a més d'estimar-nos, ens han indicat el camí de la fe, perquè la fe s'acull amb més facilitat quan es rep de persones que ens volen.

Són dies d'esperança. Sant Pau, en una carta dirigida als cristians de Tessalònica, els instrueix sobre la mort dels difunts i els diu: «volem que sapiguen què serà dels qui han mort, perquè no us entristiu com fan els altres, els qui no tenen esperança» (1Te 4,13). L'esperança cristiana té un doble fonament: per una part el desig de vida que està inscrit en el cor de l'home i, per l'altra, la resurrecció de Crist, que és l'acompliment d'això desig. Per això l'esperança cristiana no és únicament el desig de que els nostres difunts estiguin vivint amb el Senyor, sinó la certesa de que un dia ens retrobarem amb ells en plenitud de vida i de felicitat, perquè no tindrem temor de que la mort ens torne a separar.

Finalment, són dies de pregària. La mort és la màxima expressió de la pobresa i la fragilitat humana, per això confiem que serà també el moment de la màxima misericòrdia de

Déu. Demanem al Senyor que s'apiade de tots els nostres germans difunts.

El dia de Pasqua, les santes dones van anar al sepulcre pensant que el Senyor estava mort, i van marxar amb alegria perquè l'anunci de la re-

surrecció va fer renàixer en elles l'esperança. Que en aquests dies es faci més forta la nostra esperança.

Amb la meua benedicció,

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La salvació del nostre món

El cristianisme vol salvar el nostre món humà fent comunitats «de cada tribu, llengua, poble i nació» (Ap 5,9) que visquin segons l'Esperit evangèlic en la fe, l'amor i la pau. Aquesta és l'obra de Déu en Jesucrist.

La tasca de cristianitzar la pròpia cultura és llarga i difícil. Sempre estem disposats a veure clar

què han de corregir els altres per ser bons cristians però posar en dubte les pròpies evidències culturals necessita una tasca enorme de sinceritat, de revisió, de senzillesa, de conversió.

Si algun pecat hem fet les comunitats cristianes ha estat beneir sense discussió allò que tenim per evident, quan no era fruit de l'Evan-

geli sinó simple inèrcia del tancament i l'egoisme.

Estem acostumats a fer l'anàlisi «del nostre món», és a dir, de l'estructura econòmica, dels valors ambientals, de la vivència sexual, conjugal, familiar. No oblidem que aquestes anàlisis no es poden quedar en dades sociològiques o en exigències als polítics. Són crides

als grups i a les comunitats cristianes a fer-se conscients del que hi ha d'antievangèlic en el nostre ambient i de crear en la pròpia comunitat uns nous valors i un nou esperit més d'acord amb l'Evangelí. És el camí cristià de la salvació del nostre món.

Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

PALABRAS DE VIDA

Recuerdo, esperanza, oración

Estos días son especialmente significativos para los cristianos, e incluso para muchos que, aunque no tengan una vinculación fuerte con la Iglesia, conservan las raíces de nuestra cultura cristiana. La celebración de la Solemnidad de Todos los Santos y la Conmemoración de los Fieles Difuntos, constituyen una ocasión para recordar aquellas personas que nos han amado y a las que hemos amado y que ya han acabado el peregrinaje de la vida por este mundo. El signo más visible de este recuerdo es la visita que hacemos a los cementerios donde reposan sus cuerpos en espera de la resurrección.

El recuerdo de los seres queridos no tiene como finalidad avivar el dolor de la separación. Ciertamente, el amor de una persona a la que queremos deja un vacío en nuestra vida que, en una perspectiva humana, nadie puede llenar, porque cada uno es insustituible en aquello que significa para nosotros. Pero el recuerdo ha de estar marcado por la gratitud a Dios por todo lo que nos ha dado por medio de ellas: debemos dar gracias porque gracias a esas personas queridas hemos tenido una experiencia humana de lo que es y significa el amor de Dios.

Los cristianos, además, hemos de agradecer también el testimonio de fe que nos han dejado. No sabemos cómo sería nuestra fe si no hubiéramos tenido su ejemplo. Posiblemente Dios nos habría llevado al conocimiento de Jesús por otros caminos que no imaginamos. También nos podría haber pasado lo mismo que a personas que no han tenido un testimonio de fe cercano y, quizás, la fe no sería importante en nuestra vida. Hemos de agradecer a Dios el testimonio de aquellas personas que, además de amarnos, nos han indicado el camino de la fe, porque la fe se acoge con más facilidad cuando se recibe de personas que nos quieren.

Son días de esperanza. San Pablo, en una carta dirigida a los cristianos de Tesalónica, los instruye sobre la muerte de los difuntos y les dice: «no queremos que ignoréis la suerte de los difuntos para que no os aflijáis como los que no tienen esperanza» (1Te 4,13). La esperanza cristiana tiene un doble fundamento: por una parte el deseo de vida que está inscrito en el corazón del hombre y, por la otra, la resurrección de Cristo, que es el cumplimiento de ese deseo. Por eso la esperanza cristiana no es únicamente el deseo de que nuestros difuntos estén viviendo con el Señor, sino la certeza de que un día nos reencontraremos con ellos en plenitud de vida y de felicidad, porque no tendremos temor de que la muerte nos vuelva a separar.

Finalmente, son días de oración. La muerte es la máxima expresión de la pobreza y de la fragilidad humana, por eso confiamos que será también el momento de la máxima misericordia de Dios. Pedimos al Señor que se apiade de todos nuestros hermanos difuntos.

El día de Pascua, las santas mujeres fueron al sepulcro pensando que el Señor estaba muerto, y salieron de allí con alegría porque el anuncio de la resurrección hizo renacer en ellas la esperanza. Que en estos días se haga más fuerte nuestra esperanza.

Con mi bendición,

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Celebració de la festa de Sant Vicenç de Paül

El 28 de setembre se celebrà a la Capella de la Mare de Déu de la Cinta, una Eucaristia en honor de St. Vicenç de Paül, fundador de les Germanes de la Caritat, presidida pel rector de la parròquia del St. Crist de la Catedral, Mn. José Luis Arín.

Després del cant d'entrada, la Gna. Maria Teresa va fer una monició: «Estem convocats per agrair al Senyor tants beneficis rebuts i per a fixar la nostra mirada en la vida de sant Vicenç de Paül i treure inspiració i ànim per a la nostra. Invoquem l'Esperit per a que obri els nostres cors i ens deixem interpel·lar.»

En l'homília, Mn. Arín, després de saludar les Filles de la Caritat i els feligresos, comentà la primera lectura «quin goig sentir els peus del missatger que anuncia la pau». També l'Evangeli ens parla de la felicitat: «Feliços els pobres...»

Hem de diferenciar la pobresa virtut de la pobresa pecat, la que ve de l'egoisme i la injustícia. La manera de lluitar contra aquesta, és la virtut, que tria la pobresa per amor i ompli el cor de goig, per entregar-se als germans que ho necessiten.

En l'oració col·lecta hem llegit que cal buidar-se de si mateix

per omplir-se de Déu. Llavors veurem que l'altre, no és l'altre, que és un germà; i que el pobre i el famolenc podria haver estat jo.

Al final de l'Eucaristia una germana de la Caritat va agrair a Mn. Arín i a tots els fidels, que ens haguéssim unit a la seua celebració d'acció de gràcies.

Després de cantar l'himne: «Ensèñanos a amar Vicente de Paül, al pobre nuestro hermano, como lo amaste tú» i abans d'acomiar-nos, fórem obsequiats amb un panet beneït.

Maria Eva Morelló

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESIS SOBRE LA FAMÍLIA

Els infants (I)

A vui em centraré en el gran do que són els infants per a la humanitat.

Primer els nens ens recorden que tots, en els primers anys de la vida, hem estat completament dependents de les atencions i de la bondat dels altres. I el Fill de Déu no es va voler estalviar aquest passatge. És el misteri que contemplem cada any, per Nadal. El pessebre és la icona que ens comunica aquesta realitat de la manera més senzilla i directa.

Els nens són en ells mateixos una riquesa per a la humanitat i també per a l'Església, perquè ens recorden constantment la

condició necessària per entrar en el regne de Déu: no considerar-se autosuficients, sinó amb necessitat d'ajut, d'amor, de perdó.

Els infants ens recorden que sempre som fills: encara que ens convertim en adults o ancians, encara que esdevinguem pares, encara que ocupem un lloc de responsabilitat, per sota de tot això queda la identitat de fill. Tots som fills. I això ens porta de nou

al fet que la vida no ens l'hem donada nosaltres sinó que l'hem rebuda. El gran do de la vida és el primer regal que hem rebut.

Però hi ha tants dons, tantes riqueses que els infants porten a la humanitat.

Porten la seva manera de veure la realitat amb una mirada confiada i pura. Al mateix temps, la seva mirada interior és pura. Els nens tenen la capacitat de somriure i de plorar. Jesús invita els seus deixebles a «fer-nos com els infants», perquè «el Regne de Déu és dels qui són com ells» (cf. Mt 18,3; Mc 10,14).

(Dimecres, 18 de març de 2015.)

Inici del curs a les facultats de Filosofia i Teologia de Catalunya i del Seminari Interdiocesà

Dijous 1 d'octubre tingué lloc, al Seminari Conciliar de Barcelona, l'Eucaristia d'inici de curs que va ser presidida pel cardenal Giuseppe Versaldi, prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica. Seguidament, i després de fer la lectura de la memòria de les facultats de Filosofia i Teologia i de la lliçó inaugural, el cardenal Versaldi signà la constitució de l'Ateneu Sant Pacià, institució universitària impulsada pel cardenal Lluís Martínez Sistach i de-

dicada als estudis eclesiàstics i humanístics.

Per la tarda els bisbes i rectors del Seminari Interdiocesà vam acompanyar els 26 seminaristes en l'inici del nou curs. Després de resar l'Hora Menor, Mn. Norbert Miracle, rector del Seminari Interdiocesà, exposà la situació del Seminari per a aquest curs. L'arquebisbe Joan-Enric Vives, bisbe delegat per acompanyar al Seminari Interdiocesà, i l'arquebisbe metropolità de Tarragona Mons. Jaume Pujol,

van animar els seminaristes a aprofitar aquesta etapa de formació cap al sacerdoci, aprofitant tant la riquesa dels companys d'altres diòcesis com la vinculació amb el presbiteri diocesà.

Al nostre Seminari de Tortosa aquest curs s'ha incorporat un jove junt amb els altres tres seminaristes que tenim al nostre bisbat. Agraïm amb molta joia al Senyor el do d'aquests quatre seminaristes. Que la nostra pregària els acompanyi a ells

i als qui esperem que en el futur s'incorporin per servir l'Església de Crist que peregrina per la nostra diòcesi.

Rev. Javier Vilanova

La Residència Diocesana St. Miquel celebrà la festa del seu patró

El 29 de setembre, la Residència Diocesana d'Ancians celebrà la festa del seu patró, sant Miquel Arcàngel. És un lloc on les persones majors són el centre d'atenció, sobre la base d'un compromís cristià. Allí hi troben allotjament, acolliment, serveis d'assistència mèdica i religiosa, activitats socials, culturals, de lleure i atenció psicològica segons les seves necessitats.

Així, el dia del seu patró, tingué lloc la celebració d'una Missa solemne concelebrada, presidida pel Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent.

Participàrem a la celebració de l'Eucaristia els residents, alguns acompanyats pels seus familiars, treballadors de la Residència, membres del Patronat, la regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament de Tortosa, el director de la UNED i col·laboradors.

El Sr. Bisbe, després de saludar tots els assistents, ens digué en l'homilia que Sant Miquel és una festa de tota l'Església i és presentat com a protector del poble de Déu. Avui és la nostra festa.

El nostre caminar està marcat per la lluita i el combat, el qual el cristià l'ha de viure al llarg de la seua vida. Aquest combat també és espiritual. Les persones som capaces de fer les coses molt bé, però quan ens deixem portar per l'egoisme, també som

capaces de fer coses molt dolentes. Som capaços de fer el millor i el pitjor. Els cristians estem implicats en aquesta lluita i la nostra missió és fer el bé i, per fer-lo, els àngels ens protegeixen. Que sant Miquel ens ajude en el nostre combat per a que el Regne de Déu es visibilitze en el món.

En acabar l'Eucaristia, es va fer la processó amb la imatge de sant Miquel pel claustre de la Residència.

Tot seguit vam passar al saló d'actes on van tenir lloc els diferents par-

laments cloent-los el nostre bisbe Enrique, dient que fa 135 anys que les Germanetes dels Pobres van fundar aquesta gran obra caritativa i social. La situació actual —ens digué— naix de dos actes de generositat. Per una part, la Congregació que era propietària de la Residència i va deixar-la ens mans del Bisbat i després per la difícil tasca assumida pel Bisbat, essent en aquells temps bisbe de la nostra diòcesi, Ricard M. Carles. També les germanes de la Consolació de seguida van prestar generosament els seus serveis. I agraï l'esforç, treball i col·laboració de moltes persones que hi han passat i a les que hi són actualment. Aquesta casa és un projecte de futur per a la diòcesi. Vol ser una obra d'Església, de manera que les persones que hi resideixen tinguin una bona atenció personal i les que viuen al seu costat manifesten l'amor de Déu.

Finalment tots els assistents vàrem ser obsequiats amb un pisco-labis.

Maria Joana Querol

AGENDA

- ▶ **Dilluns 2**, Tortosa, a les 10 h, Missa al cementiri.
- ▶ **Dies 5 i 6**, Conferència Episcopal Tarraconense.
- ▶ **Divendres 6**, Amposta, a la parròquia Sant Josep, a les 20 hores, Confirmació de joves de les tres parròquies de la ciutat.
- ▶ **Diumenge 8**, Benicarló, a la parròquia de Santa Maria del Mar, a les 12 hores, Confirmació de joves de les tres parròquies de la ciutat.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

- 2. ■ Dilluns** (lit. hores: 3a setm.) [Leccionari «de difunts». Per exemple: Is 25,6a.7-9 / SI 22 / 1Te 4,13-14.7b-18 / Jn 11,17-27]. Comemoració de tots els fidels difunts.
- 3. ■ Dimarts (□ a Urgell)** [Rm 12, 5-16a / SI 130 / Lc 14,15-24]. Sant Martí de Porres (1579-1639), rel. dominicà, de Lima; sant Ermenegol (†1035), bisbe d'Urgell; sant Pere Almató, prev. dominicà i mr. a Indoxina (1861), nat a Sant Feliu Sasserra (Lluçanès).
- 4. □ Dimecres** [Rm 13,8-10 / SI 111 / Lc 14,25-33]. Sant Carles

Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, cardenal; sants Vidal i Agrícola, mrs.

5. ■ Dijous [Rm 14,7-12 / SI 26 / Lc 15,1-10]. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; sant Magne, bisbe. A Sant Feliu de Llobregat: Beata Maria Ràfols, verge.

6. ■ Divendres [Rm 15,14-21 / SI 97 / Lc 16,1-8]. Sants i beats màrtirs de s. xx a Espanya; sant Sever, bisbe de Barcelona i mr. (633); sant Leonard, anacoreta; beata Beatriu, verge.

7. ■ Dissabte [Rm 16,3-9.16. 22-27 / SI 144 / Lc 16,9-15]. Beat Francesc de Jesús-Maria-Josep Palau i Quer (Aitona, Segrià 1811 - Tarragona 1872), prev. carmelità, fund. Gns. i Gnes. Carmelites (1860-1861); sant Ernest, mr.; santa Carina, vg. i mr.

8. ■ Diumenge vinent, XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [1R 17,10-16 / SI 145 / He 9,24-28 / Mc 12,38-44]. Sant Sever, Severià, Carpòfor i Victorià, coneguts per *màrtirs coronats*; sant Deodat I, papa (615-618).

Tots Sants

COMENTARI

L'Església, multitud de sants

L'Apocalipsi és llibre d'esperança que canta la victòria final de l'Anyell (Crist). Un triomf que reclama forta lluita dels seus seguidors; per això l'interrogant desesperat: *Ningú no serà capaç de resistir?* (Ap 6,17).

El vident —que veu les coses amb ulls de Déu— va sentir el nombre dels marcats que han restat fidels a Déu: cent quaranta-quatre mil, xifra que ell va sentir però no ha comptabilitzat. No és cap numerus clausus sinó resultat de multiplicar 12 Tribus del Poble de l'Antiga Aliança x 12 Apòstols de la Nova Aliança x 1.000 (xifra només a l'abast de Déu). Els simbòlics cent quaranta-quatre mil poden identificar-se amb la multitud que ningú no l'hauria poguda comptar. Multitud innumerable que també avui és feliç plenament vivint les Benaurances, resum perfecte de l'Evangelí.

Són els qui, responen a la prova d'amor que ens ha donat el Pare reconeixent-nos i fent-nos fills seus, viuen com a fills que s'assemblen al Pare amb Jesús com a model.

El programa de Jesús és clar: *feliços de debò* ja ara ho són els pobres en l'esperit que amb la pobresa-virtut (filla del desprendiment i la confiança en Déu) van derrotant la pobresa-pecat (filla de les injustícies i contrària a Déu); *...els qui ploren* amb amor dolent-se del mal que veuen; *...els humils* que reben l'ajut del Déu que prefereix els més petits; *...els qui tenen fam i set de la justícia* comproment-se a favor d'ella i no només somiant-la; *...els compassius*, que pregunten conscientment la petició «*Perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem*» del Parenostre; *...els nets de cor* que, fixant-se més en el bé, no es deixen vèncer pel mal sinó que vencen el mal amb la força del bé; *...els qui posen pau* treballant pel fruit de la justícia i de l'amor; *...els perseguits* que porten al seu cos les marques del Crucificat.

D'aquests n'hi ha hagut i n'hi ha una multitud! Ens hi apuntem? Només per aquest camí serem feliços de debò ja ara i per l'eternitat.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan

(Ap 7,2-4.9-14)

Jo, Joan, vaig veure un àngel que pujava de sol i xent i tenia la marca del Déu viu, i cridà amb totes les forces als quatre àngels que havien rebut el poder de fer mal a la terra i al mar: «No feu cap mal a la terra, ni al mar, ni als arbres, fins que haurem marcat al front els servents del nostre Déu». Llavors vaig sentir el nombre dels qui havien estat marcats: eren cent quaranta-quatre mil de totes les tribus d'Israel.

Després vaig veure una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans, i cridaven amb totes les forces: «Hosanna al nostre Déu, que seu al tron, i a l'Anyell». I tots els àngels s'estaven drets al voltant del tron, dels ancians i dels quatre vivents, i es prosternaren davant el tron amb el front fins a terra, adorant Déu, i deien: «Amén. Lloança, glòria, saviesa, acció de gràcies, honor, poder i força al nostre Déu pels segles dels segles. Amén». Llavors un dels ancians em va preguntar: «Aquests són els qui vénen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs.»

▶ Salm responsorial (23)

R. *Aquests són els qui vénen per veure-us de cara, Senyor.*

És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou, / el món i tots els qui l'habiten. / Li ha posat els fonaments dins els mars, / i les bases, a les fonts dels rius. R.

Qui pot pujar a la muntanya del Senyor? / Qui pot estar-se al recinte sagrat? / El qui té el cor sincer / i les mans netes de culpa, / que no confia en els déus falsos. R.

Rebrà benediccions del Senyor, / rebrà els favors del Déu que salva. / Aquests són els qui vénen a buscar-vos, Senyor, / per veure-us de cara, Déu de Jacob. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Joan

(1Jn 3,1-3)

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és. I tothom qui té aquesta esperança en ell es purifica, tal com Jesucrist és pur.

▶ Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

(Mt 5,1-12a)

En aquell temps, en veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren. Llavors es posà a parlar i els instruïa dient:

«Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços els humils: són ells els qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meua, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel.»

▶ Lectura del libro del Apocalipsi

(Ap 7,2-4.9-14)

Luego vi a otro ángel que subía del oriente llevando el sello del Dios vivo. Gritó con voz potente a los cuatro ángeles encargados de dañar a la tierra y al mar, diciéndoles: —«No dañéis a la tierra ni al mar ni a los árboles hasta que marquemos en la frente a los siervos de nuestro Dios.» Oí también el número de los marcados, ciento cuarenta y cuatro mil, de todas las tribus de Israel. Después de esto apareció en la visión una muchedumbre inmensa, que nadie podría contar, de toda nación, raza, pueblo y lengua, de pie delante del trono y del Cordero, vestidos con vestiduras blancas y con palmas en sus manos. Y gritaban con voz potente: —«¡La victoria es de nuestro Dios, que está sentado en el trono, y del Cordero!» Y todos los ángeles que estaban alrededor del trono y de los ancianos y de los cuatro vivientes cayeron rostro a tierra ante el trono, y rindieron homenaje a Dios, diciendo: —«Amén. La alabanza y la gloria y la sabiduría y la acción de gracias y el honor y el poder y la fuerza son de nuestro Dios, por los siglos de los siglos. Amén.» Y uno de los ancianos me dijo: —«Ésos que están vestidos con vestiduras blancas ¿quiénes son y de dónde han venido?» Yo le respondí: —«Señor mío, tú lo sabrás.» Él me respondió: —«Éstos son los que vienen de la gran tribulación: han lavado y blanqueado sus vestiduras en la sangre del Cordero.»

▶ Salmo responsorial (23)

R. *Éste es el grupo que viene a tu presencia, Señor.*

Del Señor es la tierra y cuanto la llena, / el orbe y todos sus habitantes: / él la fundó sobre los mares, / él la afianzó sobre los ríos. R.

¿Quién puede subir al monte del Señor? / ¿Quién puede estar en el recinto sacro? / El hombre de manos inocentes / y puro corazón, / que no confía en los ídolos. R.

Ése recibirá la bendición del Señor, / le hará justicia el Dios de salvación. / Éste es el grupo que busca al Señor, / que viene a tu presencia, Dios de Jacob. R.

▶ Lectura de la primera carta de san Juan

(1Jn 3,1-3)

Queridos hermanos: Mirad qué amor nos ha tenido el Padre para llamarnos hijos de Dios, pues ¡lo somos! El mundo no nos conoce porque no le conoció a él. Queridos, ahora somos hijos de Dios y aún no se ha manifestado lo que seremos. Sabemos que, cuando él se manifieste, seremos semejantes a él, porque lo veremos tal cual es. Todo el que tiene esperanza en él se purifica a sí mismo, como él es puro.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo

(Mt 5,1-12a)

En aquel tiempo, al ver Jesús el gentío, subió a la montaña, se sentó, y se acercaron sus discípulos; y él se puso a hablar, enseñándoles: —«Dichosos los pobres en el espíritu, porque de ellos es el reino de los cielos. Dichosos los que lloran, porque ellos serán consolados. Dichosos los sufridos, porque ellos heredarán la tierra. Dichosos los que tienen hambre y sed de la justicia, porque ellos quedarán saciados. Dichosos los misericordiosos, porque ellos alcanzarán misericordia. Dichosos los limpios de corazón, porque ellos verán a Dios. Dichosos los que trabajan por la paz, porque ellos se llamarán los Hijos de Dios. Dichosos los perseguidos por causa de la justicia, porque de ellos es el reino de los cielos. Dichosos vosotros cuando os insulten y os persigan y os calumnien de cualquier modo por mi causa. Estad alegres y contentos, porque vuestra recompensa será grande en el cielo.»